

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ VEIKLOS
TARPTAUTINĖSE ORGANIZACIJOSE IR KITUOSE TARPTAUTINIUOSE DAUGIAŠALIO
BENDRADARBIAVIMO FORMATUOSE 2024 METAIS
PRIORITETŲ SĄRAŠAS**

1. Demokratijos plėtra ir žmogaus teisės:
 - 1.1. demokratiškos vertybių puoselėjimas ir sklaida;
 - 1.2. parama demokratiškos vertybių besilaikančioms valstybėms ir visuomenėms, jų demokratiškos institucijų stiprinimas;
 - 1.3. visuotinis žmogaus teisių įtvirtinimas;
 - 1.4. pilietinės ir politinės teisės;
 - 1.5. parama autoritarinių valstybių pilietinėms visuomenėms ir demokratinėi opozicijai;
 - 1.6. demokratiškos valstybių institucijų ir pilietinių visuomenių atsparumas antidemokratinėi propagandai ir dezinformacijai;
 - 1.7. lyčių lygybė, moterų ir mergaičių teisės;
 - 1.8. vaiko teisės;
 - 1.9. neįgaliųjų teisės;
 - 1.10. žmogaus teisių gynėjų apsauga;
 - 1.11. žmogaus teisių apsauga konfliktų regionuose;
 - 1.12. visuotinis mirties bausmės taikymo moratoriumas ir panaikinimas;
 - 1.13. žodžio, saviraiškos ir kūrybos laisvė;
 - 1.14. taikių susirinkimų ir asociacijų laisvė;
 - 1.15. žurnalistų saugumas;
 - 1.16. religijos ir tikėjimo laisvė;
 - 1.17. mažumų teisės;
 - 1.18. kova su nelygybe ir diskriminacija.

2. Taika ir saugumas:
 - 2.1. taisyklėmis grįsta tarptautinė tvarka, tarptautinės teisės principų ir normų apsauga ir laikymasis;
 - 2.2. Lietuvos, jos sąjungininkų ir bendraminčių autoriteto ir įtakos sprendžiant tarptautinio saugumo klausimus stiprinimas;
 - 2.3. masinio naikinimo ginklų ir įprastų ginklų kontrolė ir nusiginklavimas;
 - 2.4. daugiašalių institucijų ir valstybių atsparumas dezinformacijai;
 - 2.5. Rusijos agresijos prieš Ukrainą pasmerkimas ir stabdymas, jos padarinių šalinimas;
 - 2.6. stipri ir visapusiška tarptautinė parama nuo Rusijos agresijos besiginančiai Ukrainai;
 - 2.7. agresorės Rusijos ir jos bendrininkės Baltarusijos atsakomybės už agresiją prieš Ukrainą ir daromus karo nusikaltimus užtikrinimas;
 - 2.8. dėmesys kitiems Rusijos sukeltiems ar kurstomiems konfliktams Europos kaimynystėje, aktyvi tvarių būdų jiems spręsti paieška;
 - 2.9. tarptautinės teisingumo sistemos plėtra ir stiprinimas;
 - 2.10. valstybių agresorių izoliavimas ir (ar) pašalinimas iš daugiašalių institucijų;
 - 2.11. kovos su tarptautiniu nusikalstamumu stiprinimas;
 - 2.12. hibridinių grėsmių, įskaitant migracijos instrumentalizavimą, valdymas;
 - 2.13. atsparumo galimoms cheminėms, biologinėms, radiologinėms ir branduolinėms (CBRN) grėsmėms bei kritinės infrastruktūros apsaugos stiprinimas;
 - 2.14. atsparios transporto ir ryšių infrastruktūros plėtojimas ir visų rūšių susisiekiimo saugos užtikrinimas;

2.15. daugiašalės taikos įvedimo, atkūrimo, palaikymo ir įtvirtinimo misijos ir operacijos pagal tarptautinį mandatą.

3. Ekonominė plėtra, technologijų pažanga, mokslas ir inovacijos:

- 3.1. pasaulinė taisyklėmis grįstos prekybos plėtra;
- 3.2. socialinės apsaugos sistemų veiksmingumo užtikrinimas;
- 3.3. socialinio dialogo ir trišalio bendradarbiavimo plėtra;
- 3.4. vienodų darbo sąlygų ir užimtumo visiems užtikrinimas;
- 3.5. tarptautinių darbo standartų diegimas;
- 3.6. investicijų į Lietuvą skatinimas;
- 3.7. Lietuvos eksporto plėtra;
- 3.8. informacinės ir ryšių technologijos, globali skaitmeninė darbotvarkė;
- 3.9. tarptautinio turizmo skatinimas, pritraukimas į Lietuvą ir turizmo infrastruktūros plėtra;
- 3.10. saugių transporto koridorių plėtra ir Lietuvos transporto rinkų diversifikavimas, transporto inovacijos;
- 3.11. fundamentiniai mokslo tyrimai;
- 3.12. taikomieji tyrimai;
- 3.13. branduoliniai tyrimai ir susijusios taikiosios technologijos;
- 3.14. biotechnologijos ir sveikatos technologijos;
- 3.15. lazerių technologijos;
- 3.16. dirbtinis intelektas;
- 3.17. blokų grandinės ir jomis grindžiamos finansinės technologijos;
- 3.18. viešojo sektoriaus inovacijos (GovTech);
- 3.19. agroinovacijos ir maisto technologijos;
- 3.20. pažangios technologijos, nauji gamybos procesai, medžiagos ir inovacijos;
- 3.21. energetikos inovacijos;
- 3.22. kūrybinės inovacijos;
- 3.23. modernių technologijų taikymo etiniai, politiniai ir žmogaus teisių aspektai;
- 3.24. globalus ir regionų nacionalinių mokslo institucijų bendradarbiavimas ir akademiniai mainai;
- 3.25. mokslininkų ir mokslo infrastruktūros apsauga ginkluotųjų konfliktų sąlygomis;
- 3.26. intelektinės nuosavybės apsauga;
- 3.27. pasaulinis ir Europos techninis standartizavimas;
- 3.28. metrologija;
- 3.29. duomenų ekonomikos plėtros klausimai;
- 3.30. dviguba (žalioji ir skaitmeninė) pramonės transformacija, susisiekiama skaitmenizavimas;
- 3.31. elektroninių ryšių sistemų ir pašto paslaugų plėtra, inovacijos.
- 3.32. pasitikėjimo finansų sistema ir finansinio stabilumo palaikymas.

4. Tarptautinė humanitarinė darbotvarkė:

- 4.1. karo aukų ir civilių apsauga ginkluotųjų konfliktų metu;
- 4.2. tarptautinės humanitarinės teisės plėtra ir laikymasis;
- 4.3. humanitarinė pagalba humanitarinę krizę ar (ir) didelės apimties gamtinę nelaimę ar pramoninę avariją patiriančioms valstybėms;
- 4.4. saugios, tvarkingos ir teisėtos migracijos valdymas;
- 4.5. pabėgėlių ir valstybių viduje perkeltų asmenų saugumas ir gerovė, daugiausia dėmesio skiriant nuo karo kenčiančioms ir bėgančioms Ukrainos moterims ir vaikams.

5. JT darbotvarkės 2030 m. ir darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimas:

- 5.1. skurdo mažinimas;

- 5.2. darbo ir gyvenimo sąlygų gerinimas;
 - 5.3. kova su klimato kaita;
 - 5.4. branduolinė sauga;
 - 5.5. ekosistemos ir žemės bioįvairovė;
 - 5.6. švarus vanduo ir sanitarija visiems;
 - 5.7. maisto kokybė ir sauga;
 - 5.8. darnus ekonomikos augimas, ekonominio atsilikimo mažinimas, darnus vartojimas ir gamyba;
 - 5.9. darnūs miestai ir gerbūvis;
 - 5.10. prieinama ir švari energija;
 - 5.11. sveikata, įskaitant sveikatos priežiūros paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimą, veiksmingesnę sveikatos sistemų pasirengimą ir atsaką į grėsmes bei ekstremaliąsias visuomenės sveikatos situacijas, gyventojų sveikatos rodiklių gerinimą;
 - 5.12. lyčių lygybė;
 - 5.13. švietimo kokybės gerinimas, įtraukties didinimas, inovacijų diegimas;
 - 5.14. taikios ir įtraukios bendruomenės, partnerystės skatinimas;
 - 5.15. veiksmingesnė ir platesnė parama vystymuisi;
 - 5.16. taikos, teisingumo ir stiprių institucijų įtvirtinimas valstybėse partnerėse, daugiausia dėmesio skiriant Rytų partnerystės, Artimųjų Rytų, Vidurinės Azijos ir Afrikos valstybėms.
6. Kultūra, švietimas ir sportas:
 - 6.1. kultūros, švietimo ir sporto vaidmuo stiprinant tarptautinę taiką ir stabilumą;
 - 6.2. kultūra ir darnusis vystymasis, kultūros kaip atskiro Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslo po 2030 metų propagavimas;
 - 6.3. kultūros ir kalbų įvairovės skatinimas;
 - 6.4. kultūros statistikos gerinimas;
 - 6.5. materialaus kultūros paveldo apsauga taikos sąlygomis ir krizių, visų pirma ginkluotųjų konfliktų ir klimato kaitos, akivaizdoje;
 - 6.6. nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimas ir puoselėjimas;
 - 6.7. švietimo institucijų ir ekspertų bendradarbiavimo skatinimas, tarptautinio judumo skatinimas, gerosios patirties perėmimas;
 - 6.8. lituanistinis švietimas užsienyje.
7. Daugiašališkumo stiprinimas:
 - 7.1. tarptautinių organizacijų efektyvumas ir būtinos reformos iš esmės pasikeitus tarptautinei saugumo aplinkai;
 - 7.2. vienybė, solidarumas ir bendradarbiavimas su sąjungininkais ir bendraminčiais;
 - 7.3. Lietuvos, jos sąjungininkų ir bendraminčių autoriteto ir vaidmens daugiašalėse institucijose stiprinimas;
 - 7.4. Lietuvos ir jos atstovų kandidatavimas į tarptautinių organizacijų valdymo organus ir lyderystės pozicijas;
 - 7.5. Lietuvos piliečių įtinklinimas daugiašalėse tarptautinėse organizacijose;
 - 7.6. Lietuvos matomumas, naudojantis aktyvia viešąja komunikacija ir kultūrine diplomatija;
 - 7.7. tarptautinių organizacijų dėmesio išlaikymas ir reagavimas į Rusijos karinę agresiją prieš Ukrainą;
 - 7.8. globalios institucijų sistemos atsparumas Rusijos, Kinijos ir kitų autoritarinių režimų įtakai bei jų formuojamiems naratyvams;
 - 7.9. pasitraukimas iš forumų, kuriuose dominuoja autokratinės valstybės;
 - 7.10. strateginių ir *ad hoc* koalicijų būrimas telkiant visų regionų partnerius bendrų interesų pagrindu.
-